

" No s'ha d'abandonar mai ni la
tasca ni l'esperança "
Pompeu Fabra.

Domènec Latorre i Soler.

Fou afusellat per l'enemic el 6 de maig del 1939, per haver observat tota la seva vida, una conducta patriòtica exemplar. Catalans, recordem-nos-en !

S'ha mort En Francesc Pujols ! Poeta i filòsof, considerat com un dels pensadors més importants del nou-cents, va néixer a Barcelona l'any 1882, i es va morir el passat febrer. E.P.D.

El filòsof de "La Torre de les Hores", ja feia mesos que estava malalt, però no deixava de treballar ; les seves darreres obres, importants, són inèdites. Quan érem joves, es cal barber hi llegíem el "Papitu" - un esplai, simplement, d'humor, obra d'ell tot sol i excel.lent negoci editorial - i ja de grans, l'hem conegut, autènticament, en la seva personalitat de to patriòtic, a través del llibre "Geografia Espiritual de Catalunya" - Teories d'En Francesc Pujols", (Biblioteca Catalana, Mèxic, 1944. Premi Concepció Rabell, 1944).

Excel.lent poeta, manifestava que la poesia l'havia abandonat a ell, havent optat aleshores, per la filosofia, "Concepte general de la ciència Catalana", "Manual d'Hiparxiologia - Sistema de Francesc Pujols"; escrigué també "Història de l'hegemonia catalana en la política espanyola". Sembla admirà i exaltà la personalitat i l'obra de Ramon Llull.

Hem publicat i seguirem publicant, unes quantes anècdotes d'humor, d'aquest català i clourem aquestes ratlles amb una altra més:

Rafael Moragues, deia un dia a Francesc Pujols : - " Si tú fossis nord-americà, amb el que has escrit i publicat, series conegut arreu del món i tindries els milions que voldries". - Ja jo crec - va dir En Pujols - però si hagués estat nord-americà, no se m'hauria ocorregut el que se m'ocorre essent català".

Una altra pèrdua: Josep M. Cruzet. - Ens assabentem de la mort d'aquest protector de les lletres catalanes, ocorreguda el febrer passat.

Li devem, especialment, la fundació amb un parell de socis més, de la benemèrita "Llibreria Catalònia", que en els seus temps, portà un veritable alè d'europèisme a Catalunya. Ocupada la nostra Pàtria, va seguir lluitant, portant a terme l'obra gran, de la "Biblioteca Selecta" - entre alguna altra més - que ja té publicats tres-cents quaranta títols i és un esforç editorial que a Catalunya no ha tingut parió.

Ens plaurà molt de rebre indicacions, observacions, crítiques, etc., sobre la publicació d'aquest BUTLLETÍ.

Feu-nos conèixer noms i adreces dels vostres amics catalans.

Reforma Agrària. -

Mai no havíem considerat que a Catalunya li calgués alguna llei especial sobre repartiment de terres i, menys encara, que aquesta llei ens hagués de venir del govern central espanyol.

Però hem llegit un curiós article sobre aquest tema i, donat que en els temps actuals la propaganda en pro del comunisme té molt de ressó, volem comentar el cas.

En primer lloc, ens referirem a la revista : "Horitzons", editada a Mèxic, D.F. ; és una publicació molt nova, editada excel·lentment, escrita pulcrament i de bona presentació. Va escrita en català i malda pel "Partido Comunista Español".

Retreu unes xifres, que copiem, extretes de la publicació espanyola, "Hermandad", del 28 de febrer del 1959 i, d'aquestes xifres, en vol deduir la necessitat d'una Reforma Agrària, a Catalunya :

	Comarca: <u>Barcelona</u>	Comarca: <u>Girona</u>	Comarca: <u>Lleida</u>	Comarca: <u>Tarragona</u>
Patrons propietaris	7.914	3.155	14.533	12.048
Patrons arrendataris	6.349	3.088	1.887	6.164
Patrons parcers	6.132	1.133	2.728	2.435
Petits propiet.	12.740	11.539	32.944	26.859
" arrendat.	13.928	13.323	4.224	6.468
" parcers	18.894	5.572	7.271	5.686
Obrers agríc. fix.	7.879	2.304	4.562	4.221
" eventuais, homes i dones	10.772	6.478	12.084	21.356

Totals :	Patrons propietaris		37.650	
	Patrons arrendataris i parcers		29.916	
	Petits prop. petits arrendataris i petits parcers		159.448	
	Obrers agrícoles <u>fixos</u>		18.966	

Salta a la vista que hi ha més "amos" que "criats". Ens neguem a fer entrar en la proporció els obrers eventuais, naturalment, que treballen per collita o, per temporada, només que algunes setmanes a l'any.

Diuen que hi ha el "problema" de la despoblació del camp i de la immigració a les ciutats grans. D'altra mena d'inmigració ens queixem !! (I en parlarem alguna estona).

Sincerament, no hi ha pas tal. El que cal és un millorament dels sistemes de producció agrícola, ja que cal tenir en compte, mirant en laire i amb ganes de progressar, que, per exemple, als EE.UU. solament un deu per cent de la població, produeix - amb excedents i tot - tota l'alimentació que necessita el país.

-segueix-

Els temps evolucionen i avui veiem que un tractor, econòmicament, ren
deix més que determinat nombre de jornalers ; també necessita determina-
des extensions de terreny, grans.

Recordem els Sindicats Agrícoles de Catalunya, com a models d'orga-
nització, en tots aspectes (no eren "verticals") .

O serà, tot plegat, que els comunistes enyoren els temps del segle pas-
sat, quan la crema de la fàbrica Bonaplata, pels telers mecànics nous,
- a Catalunya - i quan al camp andalús es destruïen les màquines de ba-
tre i de segar ?

A casa nostra tenim les varuades formes de parcers i arrendataris,
que representen, en molts casos, el mateix paper del propietari, el qual
és qui menys profit treu de les terres de les que és amo. La distribució
de la propietat rural, la trobem, si no perfecte, atribut que no
existeix en aquest món, almenys plenament acceptable per als catalans...
que res no hem - ni podem - esperar dels cervells russos que ens voldria
implantar el "Partido Comunista Español". (Aquest "partido" sempre, a
Catalunya, ens ha volgut fer la seva propaganda migrada, en castellà, na-
turalment). I és que en el fons, tenen el mateix pensar : el franquisme
i el comunisme tenen molts punt d'unió...recordem repressions de to-
ta mena, en el nostre país i tinguem present com han actuat els russos-
"benefactors" a Hongria, posem per cas. Però de totes aquestes veritats
no en volen ni sentir a parlar i esperen que la resta del món, perdi la
memòria completament, com si ja ni record hi hagués de l'al.lianza soviè
co-alemanya, en contra de la pau del món.....

Com a compendi i complement del que acabem d'exposar, presentem unes
ratlles, que ens semblen interessants, del llibre "Spain and Defense of
the West - Council on Foreign Relations, d'Arthur P. Whitaker, editat per
Harper & Brothers, New York, 1961. D i u :

" Les úniques parts d'Espanya en les quals, cap d'aquests tres pro-
blemes - latifundis, minifundis, fragmentacions - existeixen en escala
que calgui prendre en compte, són : El País Basc, Catalunya i el Lle-
vant (Castelló, València i Alacant). (Del llibre : " Politics, Economics
and Men of Modern Spain, London : Gollancs, 1946).

L'hora exacta segons Pujols. - Durant la seva vida, Francesc Pujols
ha conegut tres menes de bigotis, re-
presentats en les minuterres del rellotge. Quan era noi, els "municipals"
de Barcelona, acostumaven a dur un bigoti típic, que ja se'n deia bigoti
de municipal i, que en aquella època usaven moltes altres persones, entre
elles el famós jurisconsult Manuel Duran i Bas, Rector de la Universitat
de Barcelona. Aquest bigoti quedava representat quan les agulles marcaven
les vuit i vint minuts i En Pujols en deia el bigoti de les vuit i vint.

Després va conèixer el bigoti de tres
quarts de tres. Aquest bigoti era completament recte i menys corrent.

Finalment, En Francesc Pujols, va ser
visitat a la "Torre de les Hores" pel pintor Salvador Dalí. Durant la
conversa el filòsof mirava amb curiositat el bigoti punxagut d'En Dalí
i la direcció de les seves guies i en cercava la comparació amb el re-
llotge. L'hora exacta del bigoti d'En Dalí, era un bigoti de les deu i
deu .

- Ja esteu inscrit a COMUNITAT CATALANA DE COLOMBIA ?

.....EUKADI, "Unica Patria de los Vascos", diu la tarja que hem rebut en aquests dies.

.....Com sempre, retallem . De "La Vanguardia", del 29 d'octubre del 1961 : " ILITZURDA - ILERDA - LAREDA - LLEIDA - LERIDA, sucesivamente celta, romana, árabe, catalana, espanyola, la capital leridana está en pleno período de expansión" vaja, vaja ! si "ells" ho diuen... però per a nosaltres, encara és catalana.

.....El CENTRO VASCO, de Bogotà, s'ha trasladdat a un edifici de molta més capacitat, on hi ha ampliat tots els serveis. Es al carrer 18 A. # 14.56. Ens plau moltíssim !

.....El President actual de Costa-Rica, Francesc J. Orlich (Liberal Nacional) és home de gran formació cultural i a més de l'idioma del seu país, parla el català, el servo-croata (els seus pares eren iugo-eslaus) i l'anglès.

.....Ens ho contaren així i, qui sap si és veritat : Setmana Santa en un poblet. El bon Rector ja ha estat advertit per les "jerarquías" del "movimiento" que rellisca massa sovint, en contra del règim, en les seves prèdiques des de la trona. Ha resultat que, un bon feligrès, li faci avinent, amb discrecció - un estosseç oportú - cada cop que " els altres" es poguessin ressentir. I, parla de la Passió de N.S. Jesucrist i " de quan li fou carregada la Creu i que passava pel carrer de l'Amargor quan..." i un estosseç d'una vella li recorda l'advertiment i a continuació, va l'esmena : = No, el carrer era " la Avenida del Generalísimo" !.

..... Dijous, 26 d'abril 1962. 25è. Aniversari de la destrucció de Gernika. Aquesta data fou recordada, degudament, per tota la colònia basca resident a Bogotà, amb una Missa de Rèquiem i una ofrena floral al Monument a Gernika, Parc de Palermo, Carrera 17 amb Carrer 46.

.....Preparant l'edició presentem anat llegint als diaris de Colòmbia, el moviment general de protesta, a la Península, a base de vagues generals i reclamacions de jornals i de llibertat. No gosem fer cap comentari, doncs els fets encara s'estan succeint. Potser sí que ara ja hi ha una saturació de gent que es dona compte dels Drets Humans. De moment, l'impacte al règim sembla que el donen Bilbao, Donòstia i Barcelona.

EN PUJOLS NO HO TROBA CAR ! . - L'Elena Jordi, de Berga, va ser la primera actriu catalana que, a l'estil francès, es va presentar en "deshabillé a l'escena. La seva gràcia, la seva despreocupació i el seu art li valgueren èxits extraordinaris en les representacions de vodevils traduïts a la nostra llengua.

Es deia que els atractius d'Elena li valgueren l'amor boig d'un famós advocat de l'època.

-Segons m'han dit - deia En Pujols a l'Elena Jordi - aquest senyor s'ha gastat amb vostè vint mil duros.

- Això són enraonies de la gent! - repli cà l'avriu.

- Oh! - respostejà En Pujols, és que no ho trobo car.

EL GLOPIOSO MOVIMIENTO DE FONDOS
La Economía Dirigida en Beneficio Propio
El enriquecimiento de los dirigentes franquistas

Los datos que se dan a continuación han sido tomados de las siguientes publicaciones:

- Anuario Financiero y de Sociedades Anónimas (Madrid, 1958).
- Anuario-Estudio del Instituto Nacional de Industria (Madrid, 1957).
- Anuario Español del gran mundo (Madrid, 1956).

Hay que observar que se mencionan solamente las Empresas y Sociedades Anónimas en las que participan VISIBLEMENTE, personalidades políticas. Quedan las que no son VISIBLES.

Téngase en cuenta también el año de creación de estas Sociedades Anónimas, ya que la economía de España es una economía dirigida y mediatisada por los órganos del Gobierno.

- NICOLAS FRANCO BAHAMONDE. Hermano del Caudillo, ex-embajador en Lisboa:
- 1ro. Presidente de la "Compañía Naciere de Transporte y pesca", creada en 1944, con 25 millones de pesetas.
 - 2do. Presidente de "Autóviles Diesel", -furgonetas, creada en 1956, con 80 millones de pesetas.
 - 3ro. Vicepresidente de "Manufacturas Metálicas Madrileñas", creada en 1940, con 750 millones de pesetas.
 - 4to. Vicepresidente de la "Compañía Española de Seguros" (CESSA), creada en 1953, con 12 millones de pesetas.
 - 5to. Presidente de la "Hispano Diesel" -Motores, creada en 1955, con 2 millones de pesetas.
 - 6to. Vicepresidente de "Aluminio Ibérico", creada en 1951, con 250 millones de pesetas.
 - 7mo. Presidente de la "Fabricación de Automóviles Renault", creada en 1951, con 80 millones de pesetas.
 - 8vo. Consejero de la "Compañía General Agrícola-Industrial" creada en 1940, con 10 millones de pesetas.

RAMON SERRANO SUÑER. Cuñado del "Caudillo", ex-ministro de la Gobernación, ex-Ministro de Asuntos Exteriores, ex-Presidente de la Junta Política, en posesión de numerosas condecoraciones alemanas e italianas.

- 1ro. Presidente-proprietario de "Radio Intercontinental", creada en 1946, con 18 millones de pesetas.
- 2do. Consejero de "Criado y Lorenzo" Importación y Exportación, con 20 millones de pesetas.
- 3ro. Consejero de "La Alquimia" -Productos Químicos, creada en 1940, con 66 millones de pesetas.

JOSE MARIA MARTINEZ ORTEGA, Conde de Argillo, Consuegro del "Caudillo".

- 1ro. Presidente del "Banco de Madrid", creado en 1954, con 50 millones de pesetas.
- 2do. Presidente de la "Constructora de Obras Metálicas", con 6 millones de pesetas.
- 3ro. Consejero de "El Encinar de los Reyes, S.A." (construcción de viviendas en Torrejón y Zaragoza para las fuerzas armadas norteamericanas)

creada en 1955, con 171 millones de pesetas.

- 4to. Consejero de la "Siderúrgica del Norte", creada en 1949, con 10 millones de pesetas.
- 5to. Consejero de las "Minas de Herrería", creada en 1951, con 60 millones de pesetas.
- 6to. A nombre de su hijo, Cristóbal Martínez Bordiu, Marqués de Villaverde, yerno del "Caudillo", Consejero de la "Metalúrgica de Santa Ana" (Maquinaria agrícola y constructora de vehículos Land-Rover) creada en 1955, con 156 millones de pesetas.

DEMETRIO CARCELLER SEGURA, consejero Nacional de la Falange, ex-Ministro de Industria y Comercio.

- 1ro. Presidente de "Bebidas Americanas, S.A." creada en 1955, con 30 millones de pesetas (dicha sociedad es fabricante de Pepsi-Cola).
- 2do. Presidente de "Productos Asfálticos", creada en 1957, con 40 millones de pesetas.
- 3ro. Vicepresidente del "Banco Comercial Transatlántico" (antes Banco Alemán) fundado en 1950, con 90 millones de pesetas.
- 4to. Vicepresidente de la "Refinería de Petróleos de Escombreras" Cartagena (INI) creada en 1949, con 940 millones de pesetas.
- 5to. Consejero de la "Compañía Española de Petróleos" -Santa Cruz de Tenerife, con 800 millones de pesetas.
- 6to. Consejero de "Aluminio Ibérico", creada en 1951, con 250 millones de pesetas.
- 7mo. Consejero de la "Compañía Sevillana de Electricidad" con 2.083 millones de pesetas.
- 8vo. Consejero de SADE Distribuidora de Electricidad, con 50 millones de pesetas.
- 9no. Consejero de "Rústica, S.A." -Explotación de fincas agrícolas, creada en 1947, con 100 millones de pesetas.
- 10mo. Consejero de la "Naviera Vizcaína", creada en 1956, con 100 millones de pesetas.
- 11vo. Consejero de la "Compañía Española de Industrias Electroquímicas" (CEDIE), creada en 1942, con 95 millones de pesetas.

MIGUEL PRIMO DE RIVERA, Consejero Nacional de la Falange, ex-ministro de Agricultura de 1942 a 1946, ex-gobernador civil de Madrid en 1941, ex-Embajador en Londres, Duque de Primo de Rivera desde 1948 (título concedido por Franco).

- 1ro. Consejero de "Autotrader S.A." vehículos de motor, creada en 1946, con 5 millones de pesetas.
- 2do. Consejero de "Cementos del Turia", creada en 1940, con 15 millones de pesetas.
- 3ro. Consejero del "Hotel Ritz" de Madrid.
- 4to. Consejero del Banco Exterior de España" con 400 millones de pesetas.
- 5to. Consejero de la "Naviera Bilbaína", creada en 1942, con 32 millones de pesetas.

ALBERTO MARTIN ARTAJO. Presidente de la Acción Católica Española, ex-ministro de Asuntos Exteriores.

- 1ro. Consejero de la "Editorial Católica" con 48 millones de pesetas.
- 2do. Vicepresidente de la "Caja de Seguros Reunidos", creada en 1942, con 9 millones.
- 3ro. Consejero de la "Empresa Nacional de Electricidad, S.A." posterior al 1949, con 400 millones.
- 4to. Consejero del "Banco Exterior de España" posterior al 1940, con 400 millones.
- 5to. Con el nombre de su hermano Javier Martín Artajo, Consejero de la

- "Hidroeléctrica de Moncabril" , creada en 1946, con 1.000 millones .
 Participa, además, em los siguientes Consejos de Administración:
- 6to. Vicepresidente de las "Minas y Metalúrgica Española", creada en 1955, con 10 millones de pesetas.
 - 7mo. Consejero de "Corcho e Hijos, Construcciones Metálicas", con 10 millones de pesetas.
 - 8vo. Consejero de "LUBE Moto", creada en 1946, con 50 millones de pesetas.
 - 9no. Consejero de "Fuerzas Eléctricas del Oeste" (Electra de Extremadura) con 25 millones de pesetas.
 - 10-. Consejero de la "Compañía del Gas de Zaragoza" con 10 millones.
 11. Consejero de "Eléctricas Reunidas de Zaragoza", con 675 millones de pesetas.
 12. Consejero de "La Montañesa Papelera" con 26 millones de pesetas.

JOSE FELIX DE LEQUERICA. Embajador en la ONU, ex-embajador en la Francia ocupada.

- 1ro. Presidente de "Gijón fabril" (fàbrica de botellas) con 18 millones.
- 2do. Presidente de la " Compañía general de Vidrieras españolas" con 19 millones de pesetas.
- 3ro. Consejero de la "Standard Eléctrica" fabricación y venta de material eléctrico y telefónico, con 175 millones de pesetas.
- 4to. Consejero del "Banco Urquijo", posterior al.1940, con 400 millones.
- 5to. Consejero de "Firestone-Hispania" cubiertas de automóviles, con 300 millones de pesetas, posterior a 1940.
- 6to. Consejero de "Talleres Guernica" maquinaria y herramientas, con 15 millones de pesetas.
- 7mo. Consejero de la "S.A. de Tubos Forjados", posterior a 1940, con 30 millones.
- 8vo. Consejero del "Nuevo Teatro de Bilbao", 1951.

FRANCISCO FRANCO SALGADO. Teniente General del Ejército, jefe de la Casa Militar del Caudillo, ex-secretario militar y particular del "Caudillo".

- 1ro. Consejero de "Barreiros Diesel", creada en 1954, con 100 millones de pesetas.
- 2do. Vicepresidente del "Banco de Crédito Local de España", con 50 millones de pesetas.
- 3ro. Consejero de "Papelería Biosca", creada en 1946.
- 4to. Consejero de "Los Momegros", explotación agrícola, creada en 1957.

Su hermano CARLOS FRANCO SALGADO ARAUJO. General de Intendencia de la Armada, pertenece a los siguientes Consejos de Administración :

- 1ro. Consejero de la "Cerrajería de San Antonio", aparatos eléctricos, de Navarra.
- 2do. Consejero de la "Hispano-Radio Marítima"
- 3ro. Consejero de la "Empresa Nacional Radio-Marítima" distinta de la anterior, creada en 1943, con 50 millones de pesetas.
- 4to. Consejero de la "Empresa Nacional Elcano de la Marina Mercante" con 1.500 millones de pesetas, creada en 1943.

(.....això és massa llarg i no sabem pas
 quan acabaríem.... prou !) .